

Munkaerő-piaci folyamatok, 2013. I. félév

Tartalomból

1 Foglalkoztatási helyzetkép

- 1 A foglalkoztatottak számának alakulása
- 2 Alkalmazásban állók létszáma
- 2 Üres álláshelyek
- 3 Munkanélküliek és inaktívak
- 4 Nyilvántartott álláskereső
- 4 Keresetalakulás
- 4 Bruttó kereset
- 5 Nettó kereset és gyermekek utáni kedvezmény
- 5 Munkaerőköltség

1. Foglalkoztatási helyzetkép

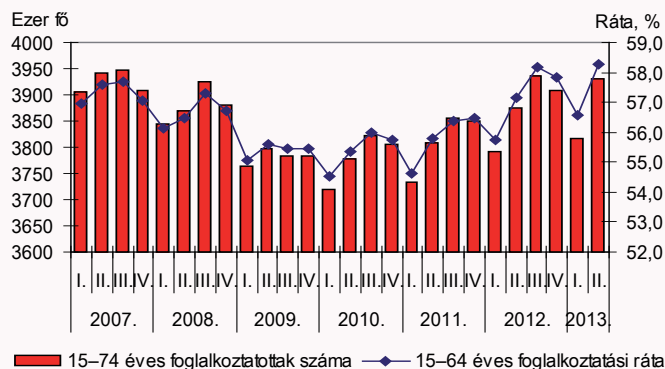
1.1. A foglalkoztatottak számának alakulása

2013. I. félévében a munkaerő-felmérés adatai szerint 3874,5 ezren voltak foglalkoztatottak, mintegy 41 ezerrel többen, mint az előző év azonos időszakában. Az év első negyedévét jellemző 26 ezres létszámbővülést a második negyedévben már 55 ezret meghaladó növekedés követte. A közfoglalkoztatás mellett a piaci alapon végbement foglalkoztatásbővülés fő terepe az ún. nem anyagi szolgáltatási ágak voltak.

A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája 2013. II. negyedévében (3899,2 ezres foglalkoztatotti létszám mellett) 58,3% volt, ami 1,8 százalékponttal múlta felül a válság előtti (2008. II. negyedévi) szintet, és három százalékponttal magasabb a mélypontot jelentő 2010. II. negyedévinél, míg az egy év alatti javulás 1,1 százalékpontos volt. Az ún. legjobb munkavállalási korú népesség, a 25–54 évesek foglalkoztatási rátája 75,5%-ra nőtt, azaz az ilyen korú férfiak 81,5%-a, a nők 69,4%-a dolgozott.

1. ábra

A foglalkoztatottak létszámának és a 15–64 évesek foglalkoztatási rátájának negyedévenkénti alakulása

Forrás: Munkaerő-felmérés.

Jóllehet a 15–64 évesekre jellemző uniós foglalkoztatási rátától a magyar mutató még elmarad, de relatív pozícióján az utóbbi időben folyamatosan

javul, köszönhetően annak, hogy több, főleg dél-európai országgal szemben, a válságot Magyarországon nem tartós recesszió, hanem lassú konszolidációs szakasz követte.

1. tábla

Foglalkoztatási és munkanélküliségi ráta* az Európai Unió tagországaiban, 2013. I. negyedév

Ország	Foglalkoztatási ráta					Munkanélküliségi ráta, %	
	15–24 évesek	25–54 évesek	15–64 éves				
			férfiak	nők	együtt		
	%					változás 2013. I. – 2012. I. (százalékpont)	
Ausztria	52,3	83,9	75,5	66,7	71,1	–0,3	5,4
Belgium	22,8	78,8	65,8	56,6	61,3	–0,2	8,5
Bulgária	20,6	71,4	60,1	55,3	57,7	0,8	13,8
Ciprus	23,9	75,4	67,1	57,0	61,8	–2,9	15,9
Csehország	25,0	82,8	74,6	58,8	66,8	1,2	7,4
Dánia	53,5	81,7	74,9	69,2	72,0	–0,3	7,7
Egyesült Királyság	45,9	80,6	74,8	65,6	70,2	0,8	7,8
Észtország	30,7	79,1	69,5	64,8	67,0	1,0	10,2
Finnország	36,3	80,6	67,9	67,0	67,4	–0,5	8,8
Franciaország	11,2
Görögország	11,5	61,4	58,0	40,1	49,1	–3,2	27,4
Hollandia	61,7	82,7	78,5	69,9	74,2	–0,7	6,5
Írország	27,3	70,0	63,5	55,1	59,3	1,0	13,7
Lengyelország	23,2	75,8	65,2	52,2	58,7	–0,1	11,3
Lettország	29,6	77,2	65,1	62,6	63,8	2,6	12,8
Litvánia	23,5	78,0	62,7	62,0	62,3	1,7	13,1
Luxemburg	18,3	83,3	71,3	59,3	65,3	0,7	5,7
Magyarország	18,3	73,4	61,5	51,8	56,6	0,9	11,8
Málta	42,9	73,4	73,0	45,8	59,7	1,1	6,1
Németország	46,9	82,7	76,8	68,3	72,6	0,5	5,9
Olaszország	16,0	68,8	64,6	46,5	55,5	–1,0	12,8
Portugália	20,7	73,3	62,5	57,1	59,7	–2,5	17,9
Románia	21,6	73,3	65,1	51,1	58,1	0,1	7,5
Spanyolország	16,0	64,7	58,3	49,3	53,8	–1,9	27,2
Svédország	37,0	84,9	74,8	71,0	72,9	0,5	8,6
Szlovákia	20,7	75,7	66,6	53,0	59,8	0,2	14,5
Szlovénia	24,7	81,5	66,0	58,5	62,4	–1,6	11,1
EU–27	11,4

* A 15–74 évesekre számolva.

Forrás: Eurostat.

A foglalkoztatotti létszám 2013. első félévi mintegy 41 ezer fős – az adathoz tartozó mintavételi hibát már érdemben felülmúló – növekedéséből a férfiak, illetve a nők 3:1 arányban részesültek. Az egyéni vállalkozók száma csaknem 8%-kal csökkent, a létszámát tekintve nem túl jelentős társas vállalkozások tagjaié közel ilyen arányban, az alkalmazásban állóké pedig 1,6%-kal nőtt. A régiók közül Dél-Dunántúl foglalkoztatási pozíciójában következett be a legnagyobb javulás. A teljes, illetve a részmunkaidőben dolgozók közötti arány lényegében változatlan maradt.

2. tábla

A foglalkoztatottak száma és az előző év azonos időszakához viszonyított változása, 2013. I. félév

Megnevezés	Foglalkoztatottak száma, ezer fő	Változás (az előző év azonos időszakához)	
		fő	%
Összesen	3 874,5	40,8	101,1
Férfi	2 085,9	29,8	101,4
Nő	1 788,6	11,0	100,6
Közép-Magyarország	1 284,2	14,9	101,2
Közép-Dunántúl	443,4	2,1	100,5
Nyugat-Dunántúl	414,4	-4,3	99,0
Dél-Dunántúl	341,5	13,7	104,2
Észak-Magyarország	390,7	6,3	101,6
Észak-Alföld	513,9	0,1	100,0
Dél-Alföld	486,4	8,1	101,7
15–24	214,2	8,3	104,0
25–29	447,5	7,2	101,6
30–49	2 191,5	20,7	101,0
50+	1 021,4	4,6	100,5
8 általános vagy kevesebb	397,9	-10,1	97,5
Szakiskola és szakmunkásképző	1 119,7	12,5	101,1
Középszintű végzettség	1 311,5	0,9	100,1
Felsőfokú végzettség	1 045,4	37,4	103,7
Teljes munkaidős	3 609,8	37,0	101,0
Részmunkaidős	264,8	3,8	101,5
Alkalmazott	3 435,7	52,8	101,6
Társas vállalkozás, szervezet tagja	157,8	13,3	109,2
Vállalkozó, önálló	266,5	-24,6	91,6
Segítő családtag	14,6	-0,8	94,7
Közfoglalkoztatottnak vallja magát	100,5	23,6	130,7
Magyarországi telephelyen dolgozik	3 778,0	20,3	100,5
Külföldi telephelyen dolgozik	96,5	20,5	127,0

Forrás: Munkaerő-felmérés.

1.2. Alkalmazásban állók létszáma

A nemzetgazdaság 5 fő feletti vállalkozásainál, a foglalkoztatási szempontból jelentősebb nonprofit szervezeteknél, illetve a költségvetési intézményeknél 2013. I. félévében havi átlagban 2652,9 ezren dolgoztak, lényegében ugyanannyian, mint egy évvel korábban.

A foglalkoztatási súlyukat tekintve jelentősebb nemzetgazdasági ágak közül a feldolgozóipar létszáma nagyjából változatlan maradt, a kereskedelemé viszont 1,8%-kal csökkent. Továbbra is létszámleadó többek között az építőipar, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás. Létszámnövekedés volt néhány olyan – egyenként nem túl nagy létszámú, a nem anyagi szolgáltatáshoz sorolható – nemzetgazdasági ágakban, mint az ingatlanügyletek, a szakmai, tudományos, műszaki szolgáltatás, vagy az adminisztratív és támogató szolgáltatás. A költségvetési szférában a közfoglalkoztatás bővülése 1,2%-os létszámnövekedést eredményezett az előző év azonos időszakához képest.

A megfigyelt adatszolgáltatói körben a teljes munkaidőben dolgozók létszáma 0,3%-kal csökkent, a nem teljes munkaidőben dolgozók számának ugyanilyen nagyságú növekedése mellett. Ilyen jellegű változásra az EU számos országában is sor került. A versenyszféra legalább 5 fős vállalkozásainál a nem teljes munkaidős foglalkoztatás térnyerése az átlagosnál intenzívebb volt.

A versenyszféra (jellemzően többségi állami tulajdonú) vállalkozásainál, a költségvetési intézményeknél, illetve a nonprofit szervezeteknél 2013. I. félévében havi átlagban 99 ezren dolgoztak közfoglalkoztatottként, ebből 82 ezer fő teljes munkaidőben. Májusra a létszámuk már közelítette a 150 ezer főt, júniusban pedig meghaladta azt. Júniusban így mintegy 23%-kal¹⁾ több közfoglalkoztatott dolgozott, mint tavaly ilyenkor.

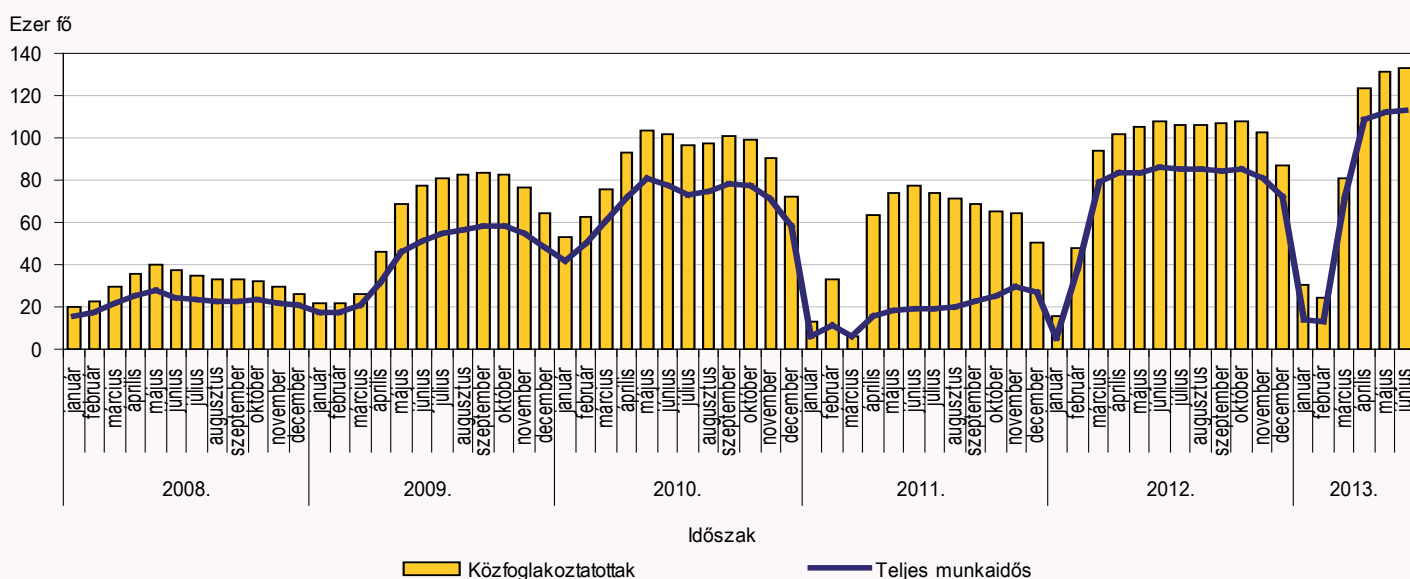
1.3. Üres álláshelyek

A 2000-es évek második felétől az uniós konjunktúramutatók köre egy újjal, az üres (betöltésre váró) álláshelyeknek az összes álláshelyhez viszonyított arányával bővült, melyet a várható foglalkoztatási helyzet előrejelzése céljából negyedéves gyakorisággal tesznek közzé.

2013. I. negyedévben az EU-27-ben a mutató értéke 1,4% volt. Magyarországon 1,3%, mellyel az országok sorrendjében nagyjából közepesen helyezkedett el (a két szélsőértéket 2,6%-kal Németország, illetve

2. ábra

A költségvetési szféra közfoglalkoztatotti létszámának havonkénti alakulása

Forrás: Intézményi munkaügyi statisztika.

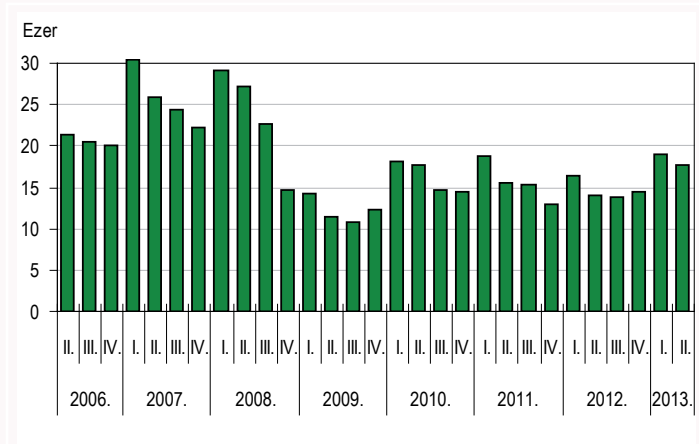
¹⁾ Közfoglalkoztatottakra számolva.

0,2%-kal Ciprus képviselte), és azon kisebbségben lévő tagállamok közé tartozott, ahol a mutató javulást jelzett az egy évvel korábbi helyzethez képest.

Ez év első negyedévében (mely negyedévben, az éven belül általában ekkor éri el az üres álláshelyek száma a maximumot) a versenyszférában 19 ezer álláshely várt betöltésre, 2013 II. negyedévében pedig 17,7 ezer. Ez utóbbi 26%-os növekedést jelent az egy évvel korábbihoz képest, de az üres álláshelyek száma egyelőre még elmarad a válság előtti évekre jellemzőtől.

3. ábra

Az üres álláshelyek számának negyedévenkénti alakulása a versenyszférában

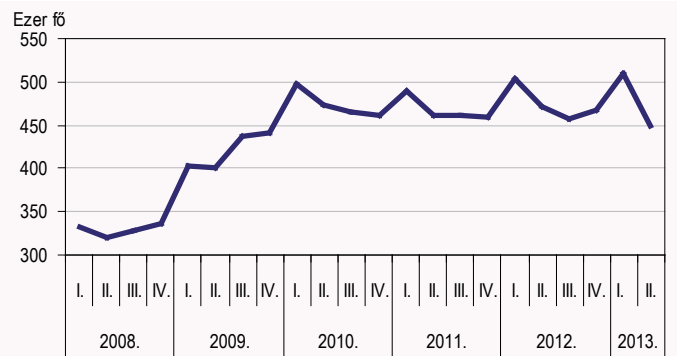
Forrás: Üres álláshely statisztika.

1.4. Munkanélküliek és inaktívak

A 2013. I. negyedévi 509 ezres munkanélküli-létszám a II. negyedévben – részben a közmunkaprogramoknak, részben a szezonális jellegű területek munkaerő-felszívó hatásának köszönhetően – 449 ezerre csökkent, ami 23 ezerrel volt alacsonyabb az előző év azonos időszakánál. Az ehhez tartozó 10,3%-os munkanélküliségi ráta 2009 óta a legalacsonyabb a II. negyedévben mért értékek között. A javulás a férfiakra korlátozódott, körükben a munkanélküliek száma 29 ezer fővel, a munkanélküliségi ráta pedig 1,4 százalékponttal (10,0%-ra) csökkent egy év alatt, miközben a nőké 0,2 százalékponttal (10,5%-ra) emelkedett. A munkaerőpiacon jellemzően alacsony létszámban jelen lévő 15–24 éves korosztály esetében a javulás az átlagosnál kisebb volt, munkanélküliségi rátájuk a 2012. II. negyedévi 27,9%-ról 2013 II. negyedévében 27,0%-ra mérséklődött.

4. ábra

A munkanélküliek létszámának negyedévenkénti alakulása

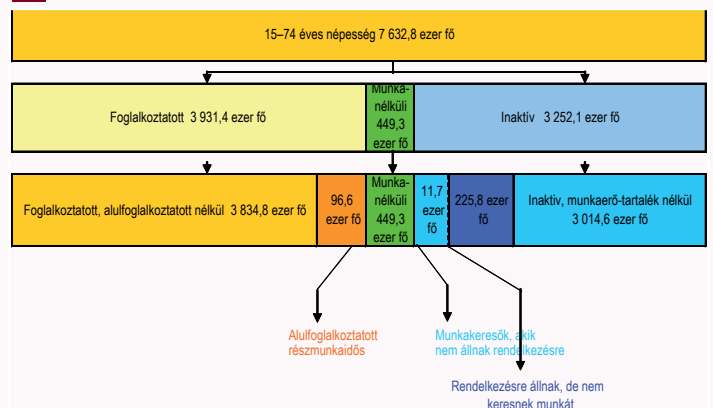

Forrás: Munkaerő-felmérés.

Az uniós definíciónak megfelelő ún. potenciális munkaerő-tartalék kategóriába 2013 II. negyedévében 334,1 ezer fő, az első félévben pedig átlagosan 350,1 ezer fő tartozott. Ez utóbbiból 93 ezer fő volt az ún. alulfoglalkoztatott, azaz olyan, aki úgy nyilatkozott, hogy teljes munkaidős állás hiányában dolgozik nem teljes munkaidőben. A nem dolgozó teljes munkaerő-tartalék (munkanélküliek és az alulfoglalkoztatottakon kívüli potenciális tartalék) 2013 II. negyedévében 687 ezer fő, ami a munkavégzés szempontjából szóba jöhető 15–64 éves népesség 10,2%-ának felelt meg.

5. ábra

Potenciális munkaerő-tartalék, 2013. II. negyedév

Forrás: Munkaerő-felmérés

A 15–74 éves népesség munkaerő-piaci státusváltás szerinti megoszlása, 2013. II. negyedév

Egy évvel ezelőtti státusz ^{a)}	Jelenlegi státusz ^{a)}								Összesen
	foglalkoztatott	munkanélküli	tanuló	nyugdíjas	munkaképtelen	gyed, gyes, gyet	egyéb	(%)	
Foglalkoztatott	92,0	4,4	0,2	1,8	0,3	1,0	0,4	100,0	
Munkanélküli	29,9	65,7	0,4	0,9	0,4	1,0	1,6	100,0	
Tanuló	7,3	4,6	86,5	0,1	0,1	0,2	1,2	100,0	
Nyugdíjas	0,3	0,0	0,0	99,4	0,3	0,0	0,0	100,0	
Munkaképtelen	1,6	1,0	0,1	6,5	90,6	0,1	0,1	100,0	
Gyed, gyes, gyet	10,6	5,7	0,1	0,1	0,2	81,1	2,3	100,0	
Egyéb	8,8	7,6	0,9	2,8	0,7	3,0	76,2	100,0	
Összesen: %	51,0	8,8	10,3	19,7	4,3	3,5	2,3	100,0	
fő	3 892 329	672 411	786 607	1 505 422	329 024	268 463	178 449	7 632 705	

^{a)} Önbesorolás alapján.
Forrás: Munkaerő-felmérés.

3. tábla

Az év első negyedévében 767 ezren, a II. negyedévben 672 ezren nyilatkoztak úgy, hogy önbesorolás alapján munkanélküliek. A munkanélküliek kritériumának 2013 I. negyedévében 508,7 ezren, 2013 II. negyedévében 449,3 ezren feleltek meg, a fennmaradó, mindkét negyedévben 200 ezer főt meghaladó sokaság pedig jellemzően olyan inaktívokból állt, akik akartak ugyan dolgozni, de ennek érdekében nem tettek konkrét lépéseket. A munkanélküliek állományára továbbra is az igen nagy stabilitás a jellemző. 2013 II. negyedévében a magát munkanélküliként besorolók közel 2/3-a egy évvel korábban is ezzel azonos munkaerő-piaci státust jelölt. A 15–64 éves gazdaságilag nem aktívak legnépesebb csoportját 917 ezer fővel 2013 I. félévében is a nyugdíjasok, járadékosok jelentették. E csoport létszáma a nyugdíjazáshoz szükséges életkori határ emeléseként folyamatosan csökken, jóllehet a csökkenés üteme – döntően a nők 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjba vonulás lehetőségének köszönhetően – 2013 I. félévében lefékeződött. Mérséklődött a tanulók részaránya is, mivel 2013 I. félévében már 5,5%-kal maradt el létszámuk az egy évvel korábbitól, jóllehet a tankötelezettség felső korhatárának leszállítása – szemben a csökkenő felsőoktatási továbbtanulási kedvvel – erre az adatra még nem is volt hatással.

4. tábla

A 15–64 éves inaktívok száma munkaerő-piaci távollétük oka szerint, 2013. I. félév

Megnevezés	2013. I. félév			2013. I. félév / 2012. I. félév		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
	ezer fő			%		
Nyugdíjas	378,6	538,3	916,9	94,4	103,9	99,8
Gyermekgondozási ellátásban részesülő	4,3	258,3	262,6	106,5	94,4	94,6
Munkanélküli-ellátásban részesülő	52,4	43,3	95,7	109,2	84,4	96,4
Tanuló	382,1	371,4	753,5	94,7	94,3	94,5
Egyéb inaktív ^{a)}	135,7	208,1	343,7	96,7	99,4	98,3
15–64 éves inaktívok összesen	953,0	1 419,4	2 372,4	95,6	98,2	97,1

a) Az ápolási díjban, árvaellátásban részesülőkkel együtt.

Forrás: Munkaerő-felmérés.

1.5. Nyilvántartott álláskeresők

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal nyilvántartásaiban júniusban 497 ezren szerepeltek regisztrált álláskeresőként, 27 ezerrel kevesebben, mint egy évvel korábban, 2013 I. félévében azonban az álláskeresők havi átlagos létszáma így is az előző évi szinten maradt. Jelentősen, több mint 20%-kal nőtt a pályakezdők létszáma, így 100 álláskeresőből 12 már ebbe a kategóriába tartozott, 2013 júniusában a pályakezdő álláskeresők száma 60,7 ezer volt. Tovább csökkent a pénzbeli ellátásban részesülő álláskeresők aránya, ezen belül leginkább az álláskeresési járadékban részesülőké.

A bejelentett üres álláshelyek száma márciustól jóval meghaladta az előző évi szintet, ezek többségét azonban változatlanul támogatott foglalkoztatás keretében kívánták betölteni a bejelentők. A piaci alapon meghirdetett üres állások többsége Budapestre, illetve Győr-Moson-Sopron megyére koncentráldott.

5. tábla

A nyilvántartott álláskeresők főbb adatai és a rendelkezésre álló álláshelyek száma

Időszak	Nyilvántartott álláskereső	Ebből:				Bejelentett álláshely, db
		pályakezdő	álláskeresési járadékban részesülő	szociális ellátásban	ellátatlan	

2012

Január	648 399	59 306	111 131	226 647	310 621	50 969
Február	646 686	61 013	105 614	233 847	307 225	124 794
Március	591 200	58 453	90 915	210 554	289 731	120 659
Április	554 518	54 557	73 369	199 965	281 184	87 534
Május	534 581	51 541	59 731	197 859	276 991	67 876
Június	524 352	54 842	50 894	193 477	279 981	69 957

2012. I. félévi átlag

	583 289	56 619	81 942	210 392	290 956	86 965
--	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------

2013

Január	648 451	73 772	87 026	220 836	340 589	47 405
Február	676 516	77 451	84 544	243 150	348 822	43 866
Március	620 126	73 924	65 179	230 077	324 870	167 712
Április	551 990	65 672	54 747	200 699	296 544	121 338
Május	515 074	59 618	51 563	187 247	276 264	82 558
Június	497 001	60 721	50 444	177 379	269 178	80 013

2013. I. félévi átlag

	584 860	68 526	65 584	209 898	309 378	90 482
--	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------

Változás, %^{a)}

	100,3	121,0	80,0	99,8	106,3	104,0
--	--------------	--------------	-------------	-------------	--------------	--------------

Forrás: www.afsz.hu-statisztika

a) 2013. I. félév/2012. I. félév.

2. Keresetalakulás

2.1. Bruttó kereset

2013 I. félévében a versenyszférában a bruttó átlagkeresetek 3,3%-kal meghaladva az előző év azonos időszakit, 239,4 ezer forintra, a költségvetési szférában (a közfoglalkoztatottakat figyelmen kívül hagyva) 4,6%-os növekedés eredményeként 219,1 ezer forintra nőttek. Nemzetgazdasági szinten a bruttó kereset közfoglalkoztatottak nélkül számolva 233,6 ezer forint (3,7%-os növekedés), közfoglalkoztatottakkal együttesen 228,2 ezer forint (3,4%-os növekedés) volt.

A keresetalakulást 2013-ban – ha nem is túl jelentős mértékben –, de központi intézkedések is befolyásolták. A minimálbér 5,4%-kal, a garantált bérminimum 5,6%-kal, 98 ezer, illetve 114 ezer forintra nőtt, s ennek elsősorban a nemzetgazdaság azon területein volt érdemi hatása, ahol magas a minimálbéren bejelentettek aránya. A közszférában 2012 II. félévében rendezték az egészségügyi dolgozók egy részének keresetét, aminek hatása (az alacsony bázison keresztül) az év első felében a költségvetési szféra kereseteiben még érződött. A közfoglalkoztatotti bérminimum 5% feletti növekedése szintén keresetfelhajtó volt a közszférában, ahol bizonyos foglalkoztatási csoportokra korlátozódó bérrendezéstől eltérően évek óta nem nőtt az illetményalap.

A megfigyelt mintegy 100 ezer főt foglalkoztató nonprofit szervezeti kör keresetnövekedési üteme 3,9%, bruttó kereseti átlaga 206,6 ezer forint volt az év első felében.

A bruttó átlagkeresetek a nemzetgazdasági ágak közül 2013. I. félévében is a pénzügyi, biztosítási nemzetgazdasági ágban voltak a legmagasabbak (485,1 ezer forint), melyet az információ és kommunikáció, illetve a villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás követett 432,6 ezer, illetve 393,5 ezer forinttal. A 237,6 ezer forintos kereseti átlagával a nemzetgazdasági ágak sorrendjében nagyjából közepes helyzetű feldolgozóiparon belül kiugróan magas kereset jellemezte a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás (617,7 ezer forint) és a gyógyszergyártás (402,6 ezer forint) alágazatokat. A legalacsonyabb bruttó keresetek a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (145,6 ezer forint), a humán-egészségügyi és szociális ellátás (153,5 ezer forint), valamint a mezőgazdaság (163,2 ezer forint) nemzetgazdasági ágakat jellemezték. A vendéglátásban a szürke jövedelem (borravaló) jelenléte, az egészségügy és szociális ellátás nemzetgazdasági ágban pedig az ide elszámolt jelentős számú közfoglalkoztatott szolgálhat erre részben magyarázatul.

A közszférában, illetve egyes nonprofit szervezeteknél 2013-ban is kompenzációban részesültek azok, akiknek az adószabályok 2011. évi módosítása miatt a hazavitt keresete a korábnál kevesebb lett volna. A kompenzáció az év első felében havi átlagban 11 ezer forint körüli összeg volt, az ebben részesülők száma pedig – tendenciájában csökkenést mutatva, de még mindig – a 400 ezerhez közelít.

6. tábla

A teljes és a rendszeres bruttó átlagkereset alakulása, 2013. I. félév

Állomány-csoport	Nemzetgazdaság összesen		Ebből:			
			versenyszféra		költségvetés ^{a)}	
	teljes bruttó átlagkereset	ebből: rendszeres	teljes bruttó átlagkereset	ebből: rendszeres	teljes bruttó átlagkereset	ebből: rendszeres
Forint/fő/hó						
Fizikai	157 835	152 702	163 559	157 544	160 485	158 479
Szellemi	302 125	278 326	358 724	323 235	236 573	226 034
Együtt	228 160	213 930	239 441	221 966	219 070	210 494
Előző év azonos időszaka = 100,0						
Fizikai	103,5	103,4	103,3	103,2	107,6	107,4
Szellemi	103,4	103,1	103,5	103,5	103,9	102,7
Együtt	103,4	103,1	103,3	103,3	104,6	103,5

a) Közfoglalkoztatottak nélkül.
Forrás: Havi munkaügyi jelentés.

2.2. Nettó kereset és gyermekek utáni kedvezmény

Míg a bruttó kereset felmért adat, annak nettó értéke a szervezeti szintű alapállomány-csoportos adatokból kiinduló számítás segítségével kerül meghatározásra, a bruttó keresetből levonva az adott évi szabályok szerint rá eső járulékokat és az szja-t. A keresetek nettó értékét tehát az adó- és járulékszabályok változása is erőteljesen befolyásolhatja.

2013-ban a munkavállalói közterhek kulcsa nem változott, maradt a 18,5% (10% nyugdíj-, 7% egészségbiztosítási és 1,5% munkaerő-piaci járulékok), viszont megszűnt a nyugdíjjárulékok fizetésénél a 21 700 Ft/nap felső határ. Ez utóbbi a kifejezetten magas (havi 660 ezer forint feletti) keresetűek jövedelmét csökkenti, viszont a nettósítás módszeréből követ-

kezően (szervezeti szint) a nettó kereset alakulásában hatása lényegében nem tükröződik. A másik 2013. évi változás a 2424 ezer forint feletti éves jövedelmek bruttóításának megszüntetése volt, ami viszont azt eredményezte, hogy a nettó kereset növekedési üteme nemzetgazdasági szinten 1,4 százalékponttal meghaladta a bruttó keresetét.

A nettó átlagkereset 4,8%-os 2013. I. félévi növekedési ütem mellett 149,4 ezer forintra változott. A közfoglalkoztatottak nélkül számított növekedési ütem 5,0%, az átlag pedig 153,0 ezer forint volt. Elsősorban a kormány rezsi-csökkentő intézkedéseinek köszönhető az, hogy a fogyasztóiár-index az év első felében 2,3%-ra mérséklődött, s így keresetek reálértéke 2,4%-kal meghaladta az előző évit.

7. tábla

Nettó keresetalakulás, 2013. I. félév

Megnevezés	Versenyszféra	Közszféra		Nonprofit szervezetek	Nemzetgazdaság	
		köz-foglalkoztatással	köz-foglalkoztatás nélkül		összesen	közfoglalkoztatás nélkül
Nettó átlagkereset, eFt/fő/hó	156,8	133,9	143,5	135,3	149,4	153,0
Nettó átlagkereset változása (2012. I. félév=100%)	104,9	104,7	105,6	104,9	104,8	105,0

Forrás: Havi munkaügyi jelentés.

A 2011-ben életbe lépett a gyermekek (eltartottak) után járó adókedvezményi rendszer jelentősen befolyásolja azt, hogy a bruttó keresetből ténylegesen mekkora összeg marad a munkavállalónál. Így az a 6,0%, aki legalább három eltartottról gondoskodik, átlagosan mintegy havi 28 ezer forinttal nagyobb összegből gazdálkodhatott 2013. I. félévében, mint a gyermeket nem nevelők.

8. tábla

A családi kedvezmény figyelembevételével számított nettó és reálkereset alakulása, 2013. I. félév

Eltartott gyermekek száma	Számított nettó kereset, Ft/fő/hó	Nettó kereset	Reálkereset	Az alkalmazásban állók létszám-megoszlása, %
		2012. I. félév = 100,0		
0 gyermek	145 725	104,9	102,5	48,7
1 gyermek	153 897	104,0	101,7	25,3
2 gyermek	172 649	103,7	101,3	20,0
3 vagy több gyermek	173 836	104,1	101,8	6,0
Nemzetgazdaság összesen a modell alapján				
	154 855	104,3	102,0	100,0

3. Munkaerőköltség

2013. II. negyedévben a munkaerő foglalkoztatásával kapcsolatos költségek az előző év azonos időszakához képest 3,5%-kal nőttek: ezen belül a munkajövedelem és a szociális költségek azonos ütemben, 3,5 és 3,4%-kal változtak. Az alacsony keresetű közfoglalkoztatottak száma 23%-kal nőtt, az ebből következő összetétel-változás ellenére azonban a költségvetési szférában a munkaerőköltség a nemzetgazdasági átlagot 0,3 százalékponttal meghaladó ütemben emelkedett. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó költségek növekedése az építőiparban volt a legjelentősebb: az előző év azonos időszakához képest 6,7%.

9. tábla

Munkaerőköltség-indexek alakulása főbb összetevők szerint
2013. II. negyedév
 (2012. II. negyedév =100%)

(%)

Nemzetgazdasági ág	Munka- jövedelem	Szociális költség	Munkaerő- költség
Ipar (B–E)	103,4	103,5	103,4
Építőipar (F)	106,8	106,3	106,7
Kereskedelem, szállítás és raktározás, vendéglátás, információ és kommunikáció, pénzügyi szolgáltatás, ingatlanügyletek, üzleti szolgáltatások (G–N)	103,0	103,0	103,0
Ipar, építőipar és szolgáltatások (közszolgáltatások nélkül) (B–N)	103,4	103,4	103,4
Közszolgáltatás (O–S)	103,9	103,5	103,8
Nemzetgazdaság mezőgazdaság nélkül (B–S)	103,5	103,4	103,5

Forrás: Havi munkaügyi jelentés.

További Információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)
 (foglalkoztatás, munkanélküliség)

[Módszertan](#)
 (nyilvántartott álláskereső módszer)

[Módszertan](#)
 (intézményi munkaügyi adatgyűjtési rendszer módszer)

[Táblák \(STADAT\)](#)

[Táblák](#)
www.ksh.hu

Elérhetőségek:

Judit.Lakatos@ksh.hu
 Telefon: (+36-1) 345-6204

Intézményi munkaügy:
Vasas.Szilvia@ksh.hu
 Telefon: (+36-1) 345-6205

Munkaerő-felmérés:
Rita.Varadi@ksh.hu
 Telefon: (+36-1) 345-6468

Információs szolgálat
 Telefon: (+36-1) 345-6789